

Sygn. akt *XVII AmE 152/12*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	Sekretarz sądowy Wioleta Żochowska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa ***(...) Spółki Akcyjnej w W.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

o zatwierdzenie zmiany taryfy dla paliw gazowych

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 13 września 2012 roku Nr (...)

orzeka:

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od powoda (...) S.A. w W. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

Sygn. akt *XVII AmE 152/12*

UZASADNIENIE

Decyzją (...) z 13 września 2012 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 155 oraz art. 104 § 2 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 i art. 47 ust. 1 i 2 ustawy prawo energetyczne po rozpatrzeniu wniosku (...) S.A. z siedzibą w W., zawartego w piśmie z 14 czerwca 2012 roku znak: (...) (...) uzupełnionym pismem z 12 lipca 2012 roku znak: (...) (...), pismem z 20 lipca 2012 roku znak (...) (...), pismem z 3 sierpnia 2012 roku znak: (...) (...) oraz pismem z 31 sierpnia 2012 roku znak: (...) (...) w zakresie zmiany Taryfy dla paliw gazowych (...) S.A. część A Taryfa w zakresie dostarczania paliw gazowych Nr (...), postanowił odmówić zatwierdzenia Taryfy dla paliw gazowych część A Taryfa w zakresie dostarczania paliwa gazowego Nr (...), zatwierdzonej decyzją Prezesa URE z 16 marca 2012 roku nr (...) (...) (...), w części, która dotyczy zmiany cen paliw gazowych.

W odwołaniu od powyższej decyzji, powód (...) S.A. z siedzibą w W. zaskarżył przedmiotową decyzję w całości, zarzucając jej naruszenie przepisów prawa materialnego i procedury administracyjnej, a w szczególności:

a) naruszenie § 10 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 6 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi w związku z art. 45 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy - Prawo energetyczne, art. 3 pkt 21 ustawy - Prawo energetyczne oraz § 6, 7 i 32 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 6 lutego 2008 roku poprzez jego niezastosowanie i odmowę skorygowania cen i stawek opłat ustalonych w Taryfie Nr (...), pomimo że Taryfa nr (...) nie zapewnia pokrycia kosztów uzasadnionych Spółki wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału, co prowadzi do sytuacji, w której działalność Powoda w zakresie obrotu gazem wysokometanowym, w tym pochodzącym z importu, jest nierentowna i generuje istotne straty, podczas gdy spełnione zostały przesłanki skorygowania zgodnie z Wnioskiem cen i stawek opłat ustalonych w Taryfie Nr (...);

b) naruszenie art. 155 k.p.a. w związku z art. 45 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy - Prawo energetyczne, art. 3 pkt 21 ustawy - Prawo energetyczne oraz § 6, 7 i 32 Rozporządzenia taryfowego poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że (...) S.A. nie ma słusznego interesu w zatwierdzeniu zmiany Taryfy Nr (...), a w konsekwencji poprzez odmowę zatwierdzenia zmiany Taryfy Nr (...), pomimo że Taryfa Nr (...) nie zapewnia pokrycia kosztów uzasadnionych Spółki wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału, co prowadzi do sytuacji, w której działalność Powoda w zakresie obrotu gazem wysokometanowym, w tym pochodzącym z importu, jest nierentowna i generuje istotne straty, podczas gdy prawidłowa wykładnia tych przepisów prowadzi do wniosku, że zmiana Taryfy Nr (...) zgodnie z Wnioskiem była dopuszczalna ze względu na przemawiający słuszny interes Powoda,

c) naruszenie art. 155 k.p.a. w związku z art. 23 ust. 1, art. 45 ust. 1 pkt 1 i 3 i art. 3 pkt 21 ustawy - Prawo energetyczne poprzez ich błędną wykładnię, która skutkowałą przyjęciem przez Prezesa URE że zasada równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw pozbawia powoda słusznego interesu w dochodzeniu zmiany Taryfy Nr (...), podczas gdy zgodnie z prawidłową wykładnią tych przepisów zasada równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw nie stoi na przeszkodzie zmianie Taryfy Nr (...) zgodnie z Wnioskiem ze względu na słuszny interes Powoda;

d) naruszenie art. 155 k.p.a. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że spełnienie przesłanek wskazanych w art. 155 k.p.a. nie obliguje Prezesa URE do zastosowania art. 155 k.p.a. i zatwierdzenia zmiany Taryfy nr (...), podczas gdy spełnienie tych przesłanek aktualizuje obowiązek organu administracji publicznej do uchylenia lub zmiany decyzji administracyjnej;

e) naruszenie wynikającej z art. 7 k.p.a. zasady dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy oraz wynikającego z art. 77 § 1 k.p.a. obowiązku zebrania i rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego, a także wynikającej z art. 107 § 1 i 3 k.p.a. zasady uzasadniania decyzji administracyjnych, poprzez ich niezastosowanie i w konsekwencji brak wyjaśnienia przez Prezesa URE czy w sprawie zachodzą okoliczności faktyczne uzasadniające zastosowanie § 10 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 6 lutego 2008 roku w związku z art. 45 ust. 1 pkt. 1 i 3, art. 3 pkt 21 ustawy - Prawo energetyczne oraz § 6, 7 i 32 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 6 lutego 2008 roku, brak zebrania w tym zakresie materiału dowodowego, brak rozpatrzenia materiału dowodowego przedstawionego w tym zakresie przez (...) S.A., a także brak uzasadnienia faktycznego Decyzji i wyjaśnienia podstawy prawnej Decyzji w tym zakresie, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem skutkowałą odmową zatwierdzenia zmiany Taryfy Nr (...);

f) naruszenie wynikającej z art. 7 k.p.a. zasady prawdy obiektywnej oraz wynikającego z art. 77 § 1 k.p.a. w związku z art. 80 k.p.a. obowiązku zebrania i rozpatrzenia sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego w granicach swobodnej oceny dowodów poprzez ich niezastosowanie i w konsekwencji błędne ustalenie stanu faktycznego i w następstwie tego oparcie Decyzji na dowolnym ustaleniu jakoby istniało „graniczące z pewnością prawdopodobieństwo” renegocjacji kontraktu z (...) (...) nr (...) z 25 września 1996 roku na dostawy gazu ziemnego lub wygrania sporu arbitrażowego z G., w wyniku czego (...) S.A. uzyskałyby określonej wielkości rabat od ceny zakupu gazu, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie pozwala na poczynienie takich ustaleń, co miało istotny wpływ na wynik sprawy bowiem skutkowałą odmową zatwierdzenia zmiany Taryfy Nr (...);

g) naruszenie wynikającej z art. 7 k.p.a. zasady prawdy obiektywnej oraz wynikającego z art. 77 § 1 k.p.a. w związku z art. 80 k.p.a. obowiązku zebrania i rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego w granicach

swobodnej oceny dowodów, poprzez ich niezastosowanie i w konsekwencji błędną ocenę, że dla potrzeb kalkulacji zmiany Taryfy Nr (...) S.A. zawyżyła prognozę poziomu kursu wymiany dolara amerykańskiego dla okresu od września do grudnia 2012 roku, a to na podstawie jednostkowego kursu wymiany dolara amerykańskiego z 11 września 2012 roku stanowić podstawy do zakwestionowania prawidłowości prognozy kursu walut dla całego kwartału, co miało istotny wpływ na wynik sprawy bowiem skutkowało przyjęciem, że (...) S.A. niewłaściwie skalkulowała niedoszacowania obowiązującej Taryfy Nr (...), a w konsekwencji odmową zmiany Taryfy Nr (...);

h) naruszenie z art. 10 § 1 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji wydanie Decyzji na podstawie dowodów i materiałów, co do których (...) S.A. nie miała możliwości wypowiedzenia się, tj. na podstawie średniego kursu walut NBP z 11 września 2012 roku, oraz uznanie tej okoliczności za udowodnioną, pomimo, że (...) S.A. nie miało możliwości wypowiedzenia się co do tej okoliczności, co miało istotny wpływ na wynik sprawy bowiem uniemożliwiło (...) S.A. przedstawienie dowodów wskazujących na niezasadność przyjęcia przy wydawaniu Decyzji średniego kursu walut NBP z dnia 11 września 2012 roku.

Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i zatwierdzenie zmiany Taryfy Nr (...) poprzez skorygowanie cen i stawek opłat ustalonych w Taryfie Nr (...) zgodnie z żądaniem Wniosku uzupełnionym pismami (...) S.A. z 12 lipca 2012 roku, znak: (...) (...), z 20 lipca 2012 roku, znak: (...) (...), z 3 sierpnia 2012 roku, znak: (...) (...) i z 31 sierpnia 2012 roku, znak: (...) (...). Ewentualnie, w razie gdyby Sąd nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej Decyzji zgodnie z wnioskiem powoda, wniósł on o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości. Nadto strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 6 października 2014 roku powód zmienił żądanie odwołania, wnosząc o uchylenie skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) S.A. z siedzibą w W. jest przedsiębiorcą energetycznym w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne, prowadzącym działalność gospodarczą m.in. w zakresie wydobywania gazu ziemnego, wytwarzania i przetwarzania produktów rafinacji ropy, wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej, wytwarzania i dystrybucji paliw gazowych w systemie sieciowym, sprzedaży detalicznej i hurtowej paliw stałych, ciekłych gazowych oraz produktów pochodnych, posiadającym koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na obrocie gazem zmiennym z zagranicą. Głównym dostawcą paliwa gazowego dla (...) jest (...)G.(...) (...), a podstawę ich współpracy stanowi tzw. Kontrakt jamalski nr 2012-14/RZ-1/25/96 z dnia 25 września 1996 roku.

Decyzją z dnia 16 marca 2012 roku nr (...) (...) (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził Taryfę dla paliw gazowych część A Taryfa w zakresie dostarczania paliwa gazowego nr (...) opracowaną przez (...), ustalając okres jej obowiązywania do dnia 31 grudnia 2012 roku. Taryfa ta została opublikowana w Biuletynie Branżowym (...) Paliwa gazowe z 16 marca 2012 roku nr 11(477) i wprowadzona do stosowania przez powoda w dniu 31 marca 2012 roku.

W dniu 15 czerwca 2012 (...) wystąpił do Prezesa URE z wnioskiem o korektę Taryfy w zakresie dostarczania paliw gazowych nr (...) żądając od 30 czerwca 2012 roku zmian w tekście taryfy wynikających ze zmienionych zapisów Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej oraz od 1 lipca 2012 roku korekty cen paliw gazowych polegającej na ich podwyższeniu.

Decyzją z 15 czerwca 2012 roku nr (...) Prezes URE odniósł się pozytywnie do wniosku powoda o korektę Taryfy polegającej na dostosowaniu definicji w niej zawartych do zmienionych zapisów Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej, pozostawiając do rozstrzygnięcia w odrębnej decyzji żądanie (...) w zakresie korekty cen paliw gazowych.

Głównym składnikiem rachunku kosztów ponoszonych przez (...) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą jest import gazu wysokometanowego. (...) ten jest realizowany głównie w ramach kontraktu z (...) Gazprom (...), który w okresie roku 2012 stanowił prawie 90% kosztów zakupu. Walutą rozliczeniową dla tego kontraktu jest dolar amerykański, wobec czego Przedsiębiorca przedstawiając taryfę do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu musi przedstawić kalkulację projekcji kursu wymiany dolara na okres objęty taryfą.

W dniu 31 marca 2011 roku (...) skierował do (...) Gazprom (...) oficjalny wniosek o renegotjację cen gazu zawartych w Kontrakcie jamalskim. Wobec nieskuteczności negocjacji w dniu 7 listopada 2011 roku Przedsiębiorca wszczął wobec (...) Gazprom (...) postępowanie arbitrażowe. Równoległe z postępowaniem arbitrażowym prowadzone były negocjacje dotyczące obniżenia cen gazu.

Decyzją (...) (...) (...) z 13 września 2012 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmówił zatwierdzenia Taryfy dla paliw gazowych część A Taryfa w zakresie dostarczania paliwa gazowego Nr (...), zatwierdzonej decyzją Prezesa URE z 16 marca 2012 roku nr (...) (...) (...), w części, która dotyczy zmiany cen paliw gazowych. Od powyższej decyzji (...) wniósł odwołanie zaskarżając ją w całości.

W dniu 5 listopada 2012 roku (...) i (...) Gazprom (...) podpisali Aneks do Kontraktu jamalskiego. W efekcie podpisanego Aneksu obniżeniu uległa cena rozliczeniowa za gaz kupowany po zawarciu Aneksu, jak również sprzedający zobowiązał się do wstecznego rozliczenia kwot zapłaconych przez Przedsiębiorcę za okres od 1 kwietnia 2011 roku do 30 września 2012 roku.

W dniu 17 grudnia 2012 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał Decyzję (...) (...) (...), na podstawie której zatwierdził, w oparciu o art. 155 k.p.a. dokonaną przez (...) Taryfę w zakresie dostarczania paliw gazowych Nr (...) i wydłużył okres jej obowiązywania do 30 września 2013 roku.

Powyższe fakty pozostają bezsporne i zostały ustalone na podstawie dokumentów załączonych przez strony do pism procesowych oraz znajdujących się w aktach administracyjnych oraz oświadczeń stron.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że fakt zatwierdzenia taryfy dla paliw gazowych decyzją Prezesa URE z dnia 17 grudnia 2012 roku nr (...) (...) (...) i wprowadzenia jej w życie, nie spowodował, że postępowanie w niniejszej sprawie stało się zbędne, albowiem zaskarżona Decyzja odmawiająca zmiany przedmiotowej decyzji taryfowej nie wygasła, ani nie utraciła mocy obowiązującej. Wprawdzie po wydaniu decyzji zatwierdzającej nową taryfę zmiana decyzji o zatwierdzeniu poprzedniej taryfy nie jest możliwa, nie wpływa to jednak na możliwość dokonania oceny zasadności decyzji odmawiającej zmiany decyzji o zatwierdzeniu taryfy.

Przechodząc do zarzutów naruszenia przez pozwanego przepisów art. 7 k.p.a. w zw. z art. 77§1 k.p.a., art. 80 k.p.a. oraz art. 107§1 i 3 k.p.a., dotyczących przepisów postępowania administracyjnego, Sąd uznał za całkowicie bezzasadny, ponieważ nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych opisanych w zarzutach w punkcie (v), (vi), (vii) i (viii) odwołania, to nie mogą one być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym.

Sąd rozpoznając sprawę z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu nie może ograniczać się do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowanie sądowe. Ewentualne naruszenie przepisów postępowania administracyjnego nie jest przedmiotem postępowania sądowego i nie stanowi samoistnej podstawy uchylenia decyzji w tym postępowaniu. Celem postępowania jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór powstający pomiędzy stronami dopiero po wydaniu zaskarżonej decyzji, a nie przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego. Wniesienie do Sądu odwołania od decyzji

administracyjnej wszczyna dopiero cywilne, pierwszoinstancyjne postępowanie sądowe, w którym Sąd dokonuje własnych ustaleń, rozważając całokształt materiału dowodowego, na co wielokrotnie wskazywał tak Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jak też Sąd Apelacyjny oraz Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach (np.: wyrok Sądu Najwyższy z 29 maja 1991 roku, sygn. akt III CRN 120/91, wyroku z 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98, wyrok SOKiK z 18 lutego 2004 roku o sygn. akt XVII AmT 2/03).

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu według reguł kontradiktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowo-administracyjnym. Tylko takie odczytanie relacji pomiędzy postępowaniem administracyjnym i postępowaniem sądowym może uzasadniać dokonany przez racjonalnego ustawodawcę wybór między drogą postępowania cywilnego i drogą postępowania sądowo-administracyjnego dla wyjaśnienia istoty sprawy. Rolą Sądu jest ustalenie w oparciu o argumenty i dowody powołane przez strony, czy doszło do naruszenia przepisów ustawy, w jakim zakresie doszło do takiego naruszenia oraz czy środki zastosowane przez Prezesa Urzędu są zgodne z przepisami ustawy oraz wymogami zasady proporcjonalności.

Odnosząc się natomiast do pozostałych zarzutów w pierwszej kolejności należy wskazać, że powód wnosząc o zmianę taryfy podnosił zaistnienie przesłanek określonych w art. 155 k.p.a. W myśl tego przepisu decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Okolicznościami warunkującymi dokonanie zmiany ostatecznej decyzji przyznającej stronie określone prawa są więc: zgoda strony, brak zakazu wynikającego z przepisów szczególnych oraz przesłanka w postaci występowania interesu społecznego lub słusznego interesu strony.

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości występowanie dwóch pierwszych przesłanek, to jest zgody strony na dokonanie zmiany decyzji oraz brak przepisu szczególnego wyłączającego możliwość dokonania zmiany decyzji w trybie art. 155 k.p.a.

Jednakże, zdaniem Sądu powód nie wykazał, że zaistniały pozostałe przesłanki, które mogłyby powodować obowiązek zamiany taryfy, a w konsekwencji uchylenia skarżonej decyzji. Powód nie wykazał, że wystąpił interes społeczny, a także nie wystąpił słuszny interes strony przemawiający za zmianą decyzji taryfowej i podwyższeniem cen paliw gazowych. Przesłanka ta ma charakter alternatywy łącznej tzn. wystarczające jest, aby zaistniała co najmniej jedna z określonych w przesłance okoliczności, tj. aby za zmianą przemawiał sam interes społeczny lub tylko słuszny interes strony, nie jest konieczne aby wystąpiły obydwie okoliczności. Ponadto przesłanki interesu społecznego i słusznego interesu strony nie mają tutaj charakteru przesłanek negatywnych, to znaczy, że w przypadku, gdy przeciwko zmianie decyzji przemawia interes społeczny, powyższe nie może automatycznie skutkować stwierdzeniem, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 155 k.p.a.

Z całą pewnością w przedmiotowej sprawie wystąpiły okoliczności, w której interes społeczny przemawiał przeciwko podwyższeniu taryfy z uwagi na to, że spowodowałyby to finansowe dolegliwości podwyżki cen gazu dla odbiorcy końcowego. To zaś prowadziłoby także do ogólny wzrostu cen, spowodowanych wzrostem opłat za gaz.

W świetle obowiązujących przepisów nie można jednakże poprzestać na okolicznościach związanych z ochroną interesów odbiorców. Jak wynika z treści art. 45 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, taryfa powinna być ustalona w sposób zapewniający pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu paliwami gazowymi i energią oraz magazynowania, skraplania lub regazyfikacji paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność; pokrycie kosztów uzasadnionych ponoszonych przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w związku z realizacją ich zadań. Taryfa skalkulowana poniżej uzasadnionych kosztów sprzedawcy oznacza korzyść dla odbiorców, jednakże nie powinien zablokować możliwości urealnienia ceny

zatwierdzonej przez Prezesa URE, jeżeli została źle ustalona i może doprowadzić do pokrzywdzenia przedsiębiorstwa energetycznego. Jeśli przedsiębiorstwo energetyczne nie otrzymuje za sprzedane paliwo gazowe ceny pozwalającej pokryć poziom uzasadnionych kosztów, posiada słuszny interes w zmianie decyzji. Tak właśnie należy rozumieć słuszny interes strony w rozumieniu art. 155 k.p.a.

Prezes URE w trakcie postępowania wskazywał na różne nieprawidłowości związane z kalkulacją taryfy przedstawionej przez powoda. Zobowiązany przez Sąd do zajęcia jednoznacznego stanowiska w tej kwestii, podniósł dwie nieprawidłowości przyjęte w kalkulacji wnioskowanej przez (...) zmiany taryfy nr (...) – przyjęcie nieprawidłowego poziomu kursu dolara amerykańskiego do złotego oraz nieuwzględnienia przez powoda retroaktywnego rabatu z tytułu renegocjacji formuły cenowej z (...) Gazprom (...).

Powód stanął na stanowisku, że przyjął prawidłowy kurs USD/PLN, a także nie mógł wnioskując o zmianę taryfy uwzględnić retroaktywnego rabatu, jeżeli negocjacje z dostawcą gazu trwały i nie był znany ich skutek. Z tego powód wywodzi zarzut naruszenia przez pozwanego art. 155 k.p.a., art., 3 ust. 2, art. 23 ust. 1, art. 45 ust. 1 i 3 ustawy Prawo energetyczne oraz przepisów rozporządzenia taryfowego.

Co do pierwszej z okoliczności, a mianowicie przyjęcia nieprawidłowego kursu wymiany walut Sąd dopuścił dowód z opinii Instytutu (...) na okoliczność poprawności metodyki prognoz powoda co do planowanych kosztów zakupu waluty na zakup gazu wysokometanowego z importu, gdyż sposób kalkulacji cen taryfowych paliw gazowych, przesądza o tym, że na cenę zakupu gazu ma wpływ cena importu wyrażona w walucie oraz wartość średniego kursu NBP, związanego z datą zakupu surowca.

Ze złożonej opinii wynika, że powód przy prognozach walutowych zastosował metodykę typu „jutro będzie tak jak dziś”, mimo, że w przypadkach prognozy kursów nie powinna to być jedyna metoda prognozowania, a okres „bazowy” (stanowiący punkt odniesienia) powinien być dłuższy niż przyjęty przez powoda. Zdaniem biegłych zachodzą wątpliwości co do wyborów instytucji będących punktami odniesienia oraz czy powód korzystał z prognoz ogólnodostępnych. Nadto powód mógł i powinien dolożyć większej staranności w doborze i wykorzystaniu danych w ramach zastosowanej metodyki. Mimo tych zastrzeżeń, zdaniem Instytutu, można z wysokim prawdopodobieństwem stwierdzić, że prognozy walutowe przedstawione przez Przedsiębiorcę nie były zawyżone – zgodnie z wiedzą na dzień składania wniosku o zmianę taryfy.

Sąd uznał powyższą opinię za prawidłową, wykonaną zgodnie z zasadami opiniowania, opartą na doświadczeniu pracowników Instytutu Naukowego i rzetelnie udokumentowaną. Opinia jest pełna, jasna i logiczna. Jednoznacznie wskazuje, że powód mimo pewnych nieprawidłowości, na które wskazali biegli, nie zawyżył przedstawionych prognoz walutowych. Co więcej biegli w opinii uzupełniającej podnieśli, że w uzasadnieniu skarżonej Decyzji Prezes URE zastosował metodę naiwną prostą prognozy kursu dolara w okresie objętym Taryfą, na co nie wskazują żadne dokumenty znajdujące się w aktach sprawy. Podnieśli, że zachodzą poważne wątpliwości w zakresie przyjętej metodologii przez Prezesa URE w tym kwestia czy została przez niego zastosowana metoda liniowa (k. 580 akt sprawy).

Mając powyższe rozważania biegłych na uwadze Sąd uznał, że powód prawidłowo przyjął wartość średnich kursów walut składając kalkulacje dotyczące zmiany taryfy (...) i wszelkie wnioski sformułowane przez pozwanego w uzasadnieniu decyzji, a dotyczące błędności przyjętych danych należy uznać za nieprawidłowe.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że Sąd pominął część opinii Instytutu dotyczącą prawidłowości kalkulacji zmiany wartości poszczególnych innych czynników wpływających na wysokość kosztów uzasadnionych powoda, albowiem pozwany wycofał się z zarzutu nieprawidłowości przyjętych kalkulacji.

W tych okolicznościach sprawy pozostaje odnieść się do możliwości wzięcia pod uwagę przez pozwanego okoliczności wystąpienia retroaktywnego rabatu przy wydawaniu skarżonej decyzji.

Powód stoi na stanowisku, że w momencie składania wniosku o zmianę taryfy (...), jak też w momencie wydawania skarżonej decyzji była to okoliczność przyszła i niepewna. Trwały wówczas rozmowy z dostawcą gazu i ich efekt końcowy nie był znany. Pozwany zaś podnosi, że wydając decyzje miał na uwadze spodziewany fakt udzielenia rabatu, a więc okoliczność mającą istotny wpływ na wysokość cen w taryfie.

Jak wyżej wskazano słuszny interes strony w rozumieniu art. 155 k.p.a. wyraża się w tym, że przedsiębiorstwo energetyczne powinno otrzymać za sprzedane paliwo gazowe cenę pozwalającą pokryć poziom uzasadnionych kosztów. Mając na uwadze powyższe nie można uciec od rzeczywistości jaka miała miejsce na rynku, na którym taryfa obowiązuje i od czynników, które mają rzeczywisty wpływ na funkcjonowanie Przedsiębiorcy. Sąd nie może rozstrzygając sprawę nie odnieść się do tego co rzeczywiście zaszło na rynku. Powód wynegocjował z dostawcą gazu zmianę cen, a dodatkowo został mu udzielony rabat retroaktywny obejmujący cały okres, który miał być objęty zmienioną taryfą (...). Nie można także nie zauważyć, że powód przedstawiał możliwość otrzymania takiego rabatu na forum publicznym, a także przekazał – na co zwrócili uwagę biegli – pozwanemu dane dotyczące arbitrażu z dostawcą gazu i możliwości otrzymania rabatu (k. 563 akt sprawy). Zdaniem Sądu ze stanowiska przedstawianego przez pozwanego tak w decyzji, jak i w toku trwania postępowania sądowego, jednoznacznie wynika, że podstawową przyczyną odmowy zatwierdzenia korekty taryfy Przedsiębiorcy we wrześniu 2012 roku była spodziewana redukcja kosztów zakupu gazu od głównego dostawcy. Decydującą rolę w kalkulacji cen gazu ziemnego wysokometanowego, a tym samym w przedstawianej taryfie, odgrywały koszty zakupu gazu. Zdaniem Sądu pozwany nie mógł przejść obojętnie obok doniesień, które przekazywał sam powód, o możliwości zmiany ceny zakupu gazu. Tym bardziej, że cena ta została obniżona, a nadto wynegocjowany został raba retroaktywny. Sąd stoi na stanowisku, że pozwany nie mógł pominąć ewentualnego wyniku arbitrażu przy wydawaniu skarżonej decyzji, stanowiłoby to jego zaniedbanie, także w obliczu treści art. 23 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne.

Przepis ten nakłada na Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki obowiązek równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii. Mając bardzo jasne i czytelne informacje pochodzące od Przedsiębiorcy, co do możliwości obniżenia cen zakupu surowca, nie mógł pominąć tego czynnika. Wydając skarżoną decyzję pozwany działał w ramach uznania administracyjnego. Zdaniem Sądu właśnie ta zasada daje Organowi w tego typu sprawie przyjąć założenie spełnienia przesłanek, które mogą nastąpić w przyszłości. Zdaniem Sądu powód nie wykazał, aby granice uznania administracyjnego zostały w skarżonej decyzji przekroczone. Prezes Urzędu prawidłowo przewidział przyszłą sytuację jaka zaistniała na rynku i nie wyraził zgody za zmianę taryfy polegającą na podniesieniu cen gazu. Jego działanie nie naruszyło art. 45 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, albowiem powód miał zapewnione pokrycie kosztów uzasadnionych działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu paliwami gazowymi i energią oraz magazynowania, skraplania lub regazyfikacji paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność. Ostatecznie taryf nr (...), której zmiany domagał się powód, zapewniła mu rentowność prowadzonej przez niego działalności, na co, jak słusznie wskazał pozwany, wskazuje także wynik finansowy Przedsiębiorcy za rok 2012.

Dodać należy, że koszty uzyskania gazu przez powoda w IV kwartale 2012 roku były znacznie niższe niż wskazywane we wniosku o korektę taryfy i ceny obowiązujące w tym okresie pokrywały ten koszt, wobec czego bezzasadny jest zdaniem Sądu zarzut naruszenia §10 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami.

Jeszcze raz należy podkreślić, że powód wystąpił o zmianę ostatecznej decyzji Prezesa URE o zatwierdzeniu taryfy nr (...). Tak więc podstawą do jej zmiany było jedynie wystąpienie przesłanek wskazanych w art. 155 k.p.a. Zdaniem Sądu powód nie zdołał udowodnić, że przesłanki te wystąpiły, a pozwany bezpodstawnie ich nie zastosował. Nadto powód nie wykazał, aby Prezes URE wydając skarżoną decyzję przekroczył zasady uznania administracyjnego.

Dodać należy, że Sąd pominął wnioski dowodowe powoda, co do przesłuchania świadków wskazanych w odwołaniu, a także przesłuchania strony. Metody kalkulacji zostały ocenione przez niezależny Instytut powołany na wniosek

powoda, a Sąd uznał, że okoliczności, dla których miałyby zostać przeprowadzone osobowe dowody zostały już w sposób wystarczający wyjaśnione za pomocą dowodu z dokumentów złożonych w sprawie.

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć, iż istniał słuszny interes strony uzasadniający zmianę taryfy dla paliw gazowych nr (...), o którym mowa w art. 155 kpa, albowiem cena gazu kupowanego przez powoda ostatecznie została zmniejszona, sytuacja finansowej (...) nie pogorszyła się.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, w oparciu o treść art. 98 k.p.c. Sąd uznając za w pełni zasadny wniosek pełnomocnika pozwanego o zasądzenie z uwagi na zawilóść sprawy kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości orzekł jak w punkcie 2 wyroku na podstawie art. § 14 ust. 3 pkt. 3 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Dariusz Dąbrowski